

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI



*(2021- yil yanvar-avgust
oylari uchun)*

Qashqadaryo viloyati iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar- avgust oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **341 422,5** ming AQSH dollarini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-avgustiga nisbatan **13 625,6** ming. AQSH dollariga yoki **4,2 %** ga ko'paydi.



TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar- avgust, ming AQSH dollari)

	2020-yil	2021-yil	O'sish su'rati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	327 796,9	341 422,5	104,2 %	x
Eksport	142 790,1	144 423,0	101,1 %	100,0
Tovarlar	140 067,0	137 465,1	98,1	95,2
Xizmatlar	2 723,4	6 957,9	2,6 m.	4,8
Import	185 006,8	196 999,5	106,5 %	100,0
Tovarlar	185 005,8	196 999,5	106,5	100,0
Xizmatlar	1,0	-	-	-
Saldo	-42 216,7	-52 576,5	x	x



Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rnlarda TIF TN) bilan birlashtirilgan, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rnlarda – XSST) ishlataladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'tasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAda eksport hajmi **144 423,0** ming AQSH dollariga (**1,1 %** ga ko'paydi) va import hajmi **196 999,5** ming AQSH dollariga (**6,5 %** ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida – **52 576,9** ming AQSH dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

QASHQADARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-avgust, ming AQSH dollari)



Turkiya	Xitoy Xalq Respublikasi	Rossiya Federatsiyasi	Shveytsariya	Qozog'iston
TSA – 80 915,4 Eksport – 44 044,7 Import – 36 870,7	TSA – 68 873,1 Eksport – 21 619,5 Import – 47 253,6	TSA – 44 670,9 Eksport – 23 648,1 Import – 21 022,8	TSA – 37 845,7 Eksport – 23,1 Import – 37 822,6	TSA – 25 219,4 Eksport – 12 160,0 Import – 13 059,4
Pokiston	Eron	Ukraina	Qirg'iz Respublikasi	Germaniya
TSA – 9 617,5 Eksport – 9 284,3 Import – 333,2	TSA – 8 294,2 Eksport – 6 202,0 Import – 2 092,2	TSA – 7 388,3 Eksport – 4 588,2 Import – 2 800,1	TSA – 6 639,6 Eksport – 5 436,8 Import – 1 202,8	TSA – 6 342,8 Eksport – 125,7 Import – 6 217,1



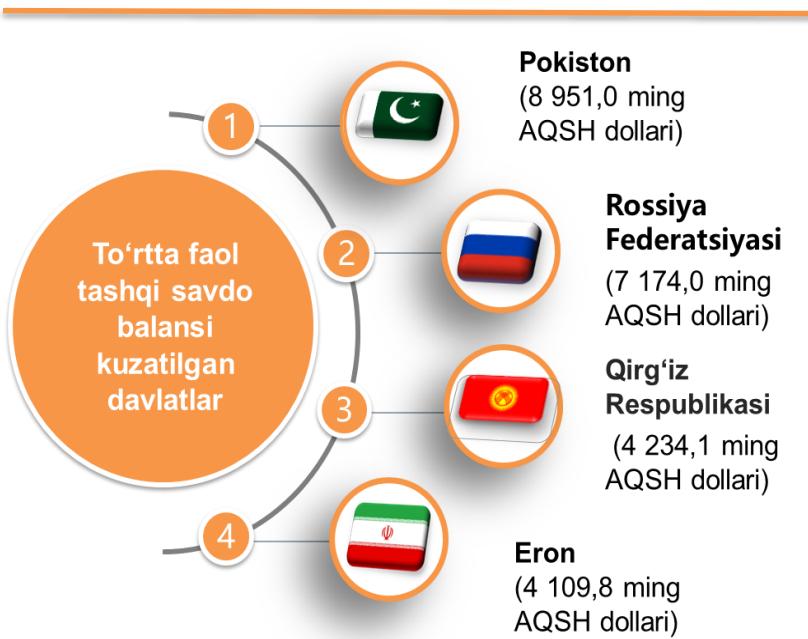
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzlusiz ishlashini ta'minlash uchun respublikada zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSAda MDH davlatlari Qozog'iston, va Qирг'из Республикаси bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoxda. Faol tashqi savdo balansi kuzatilgan davlatlar Turkiya, Qирг'из Республикаси, Eron va Pokiston hissasiga to'g'ri kelgan.



20 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-avgust)



Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha **20** ta yirik hamkor-davlatlar orasidan **11** ta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Pokiston (**8 951,0** ming AQSH dollarlari), Turkiya (**7 174,0** ming AQSH dollarlari), Qирг'из Республикаси (**4 234,1** ming AQSH dollarlari) va Eron (**4 109,8** ming AQSH dollarlari) shular jumlasidandir. Qolgan **9** ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

- Qashqadaryo viloyati, jahoning **65** dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Turkiyada (**23,7** %), Xitoy Xalq Respublikasida (**20,2** %), Rossiya Federatsiyasida (**13,1** %), Shveytsariya (**11,1** %), Qozog'iston (**7,4** %), Pokistonda (**2,8** %), Eronda (**2,4** %), va Ukrainada (**2,2** %) qayd etilgan.



QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSH dollarri)



	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Turkiya	51 556,6	34 196,6	80 915,4
	<i>Eksport</i>	42 500,8	18 259,5	44 044,7
	<i>Import</i>	9 055,8	15 937,1	36 870,7
	Xitoy Xalq Respublikasi	166 381,2	73 611,8	68 873,1
	<i>Eksport</i>	37 479,0	10 097,3	21 619,5
	<i>Import</i>	128 902,2	63 514,5	47 253,6
	Rossiya Federatsiyasi	47 102,9	37 032,8	44 670,9
	<i>Eksport</i>	22 705,4	22 076,4	23 648,1
	<i>Import</i>	24 397,5	14 956,4	21 022,8
	Shveytsariya	4 359,1	1 642,9	37 845,7
	<i>Eksport</i>	-	-	23,1
	<i>Import</i>	4359,1	1642,9	37 822,6
	Qozog'iston	57 405,1	31 127,0	25 219,4
	<i>Eksport</i>	33 047,8	24 466,6	12 160,0
	<i>Import</i>	24 357,3	6 660,4	13 059,4
	Pokiston	3 408,7	4 772,7	9 617,5
	<i>Eksport</i>	2 968,1	4 647,5	9 284,3
	<i>Import</i>	440,6	125,2	333,2
	Eron	45 691,2	34 256,1	8 294,1
	<i>Eksport</i>	43 940,3	33 925,9	6 202,0
	<i>Import</i>	1 750,9	330,2	2 092,1
	Ukraina	12 323,9	2 682,9	7 388,2
	<i>Eksport</i>	3 330,0	1 768,9	4 588,1
	<i>Import</i>	8 993,9	914,0	2 800,1
	Qirg'iz Respublikasi	9 993,7	7 947,7	6 639,6
	<i>Eksport</i>	9 913,0	6 323,8	5 436,8
	<i>Import</i>	80,7	1 623,8	1 202,8
	Germaniya	7 161,4	21 241,8	6 342,8
	<i>Eksport</i>	6,0	23,9	125,7
	<i>Import</i>	7 155,4	21 217,9	6 217,1



QASHQADARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSH dollarri)



	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Polsha	1 363,6	1 810,9	4 000,8
	<i>Eksport</i>	764,8	409,6	3 630,8
	<i>Import</i>	598,8	1 400,3	370,0
	Koreya Respublikasi	22 236,6	2 781,8	3 970,4
	<i>Eksport</i>	955,0	24,0	6,5
	<i>Import</i>	21 281,6	2 757,8	3 963,9
	Turkmaniston	7 246,0	2 410,9	3 289,3
	<i>Eksport</i>	510,7	119,7	1 289,6
	<i>Import</i>	6 735,3	2 291,2	1 999,7
	Fransiya	4 414,3	3 866,9	3 121,4
	<i>Eksport</i>	-	0,1	-
	<i>Import</i>	4 414,3	3 866,8	3 121,4
	Tojikiston	16 385,8	2 814,1	2 217,1
	<i>Eksport</i>	15 615,3	2 511,1	1 828,4
	<i>Import</i>	770,5	303,0	388,7
	Hindiston	4 054,2	10 656,8	2 072,6
	<i>Eksport</i>	103,8	430,1	1 414,8
	<i>Import</i>	3 950,4	10 226,7	657,8
	Gollandiya	1401,7	623,1	2 028,8
	<i>Eksport</i>	-	-	3,5
	<i>Import</i>	1 401,7	623,1	2 025,2
	Afg'oniston	3 678,9	5 594,4	1 756,6
	<i>Eksport</i>	342,6	204,4	547,9
	<i>Import</i>	3 336,3	5 390,0	1 208,9
	Chex Respublikasi	16 780,6	6 479,0	1 883,9
	<i>Eksport</i>	16 757,0	6 413,5	1 871,7
	<i>Import</i>	23,6	65,6	11,2
	Belarusiya	1 423,0	778,3	1 773,1
	<i>Eksport</i>	1 053,5	671,9	910,8
	<i>Import</i>	370,5	106,4	862,3



QASHQADARYO VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-avgust 2021- yil)

	Ming AQSH dollarlari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	341 422,5	104,2
Qarshi sh.	31 333,6	9,4
Shahrisabz sh.	4 685,0	32,4
<i>hududlar</i>		
G'uzor	22 719,4	26,8
Dehqonobod	12 679,2	13,0
Qamashi	11 155,6	197,1
Qarshi	78 533,9	97,0
Koson	24 823,8	184,9
Kitob	28 770,3	25,5
Mirishkor	37 027,4	82,5
Muborak	6 373,2	118,3
Nishon	8 124,5	10,8
Kasbi	39 331,5	38,7
Chiroqchi	7 770,1	52,2
Shahrisabz	9 512,2	58,7
Yakkabog'	17 215,6	119,5
Boshqalar	1 367,3	2,9

Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollarari

Qarshi – 78 533,9

Kasbi – 39 331,5

Mirishkor – 37 027,4

Eng quyi hajm,
ming AQSH dollarari

Chiroqchi – 4 219,2

Muborak – 6 373,2

Shahrisabz sh. – 4 685,0

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni **Qarshi tumani 23,0 %** ulush bilan **78 533,9** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni **Shahrisabz shahar 1,4 %** ulush bilan **4 685,0** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

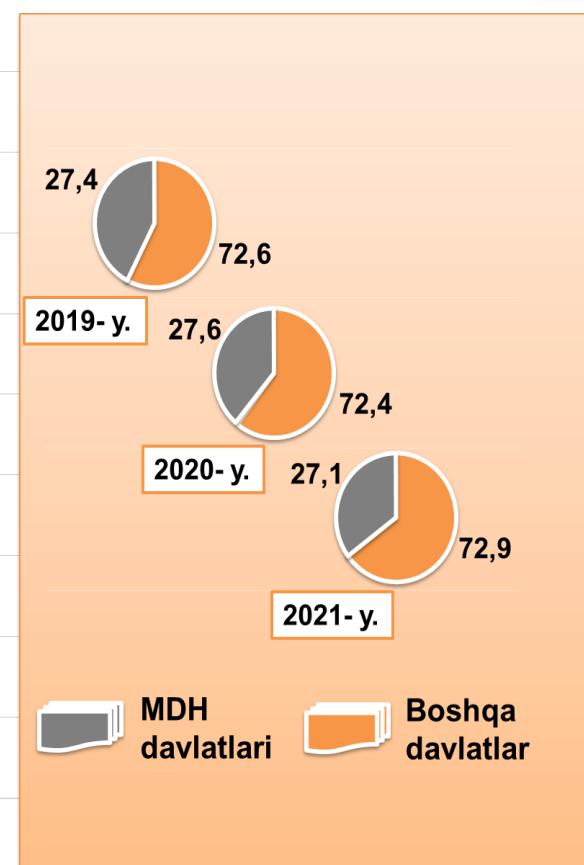
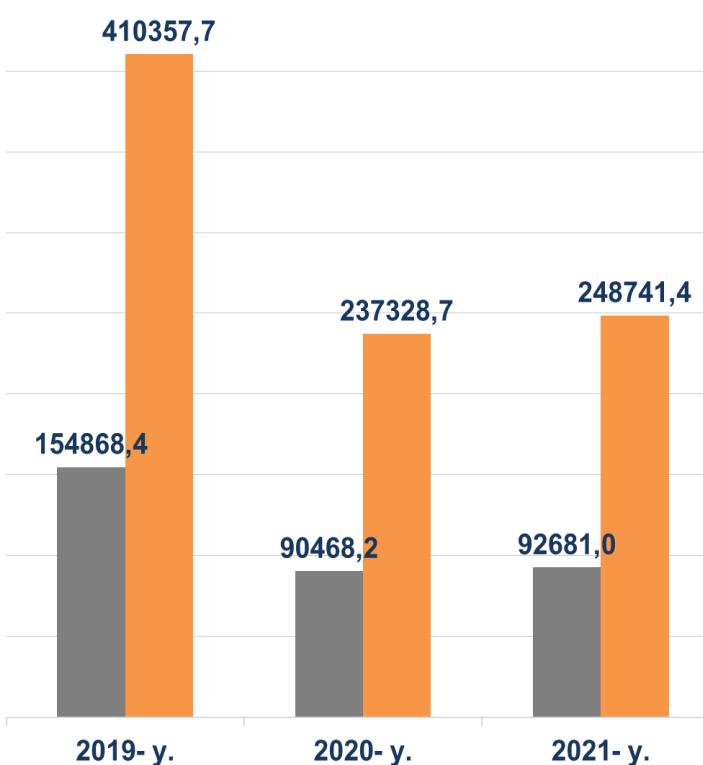


Qashqadaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'satkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha 2021- yilning yanvar-avgust oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **27,1 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilning yanvar-avgustiga nisbatan ulushi **0,5 %** ga kamaydi.

QASHQADARYO VILOYATIINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSH dollarini, ulushi, % da)



Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar- avgust oylarida 2020- yilning yanvar-avgustiga nisbatan **4,8 %** ga ko'paydi va jami TSAdagi ulushi **72,9 %**ni tashkil etdi.



QASHQADARYO VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar-avgust, ming AQSH dollari)



Rossiya Federatsiyasi

TSA – 44 670,9
Eksport – 23 648,1
Import – 21 022,8



Qirg'iz Respublikasi

TCA – 6 639,5
Экспорт – 5 436,8
Импорт – 1 202,7



Turkmaniston

TSA – 3 289,3
Eksport – 1 289,6
Import – 1 999,7



Belorussiya

TSA – 1 773,1
Eksport – 910,8
Import – 862,3



Armaniston

TSA – 13,2
Eksport – 13,2
Import – 0,0



Qozog'iston

TSA – 25 219,4
Eksport – 12 160,0
Import – 13 059,4



Ukraina

TSA – 7 388,2
Eksport – 4 588,2
Import – 2 800,1



Tojikiston

TSA – 2 217,0
Eksport – 1 828,4
Import – 388,7



Moldova

TSA – 1 434,8
Eksport – 1 434,8
Import – 0,0



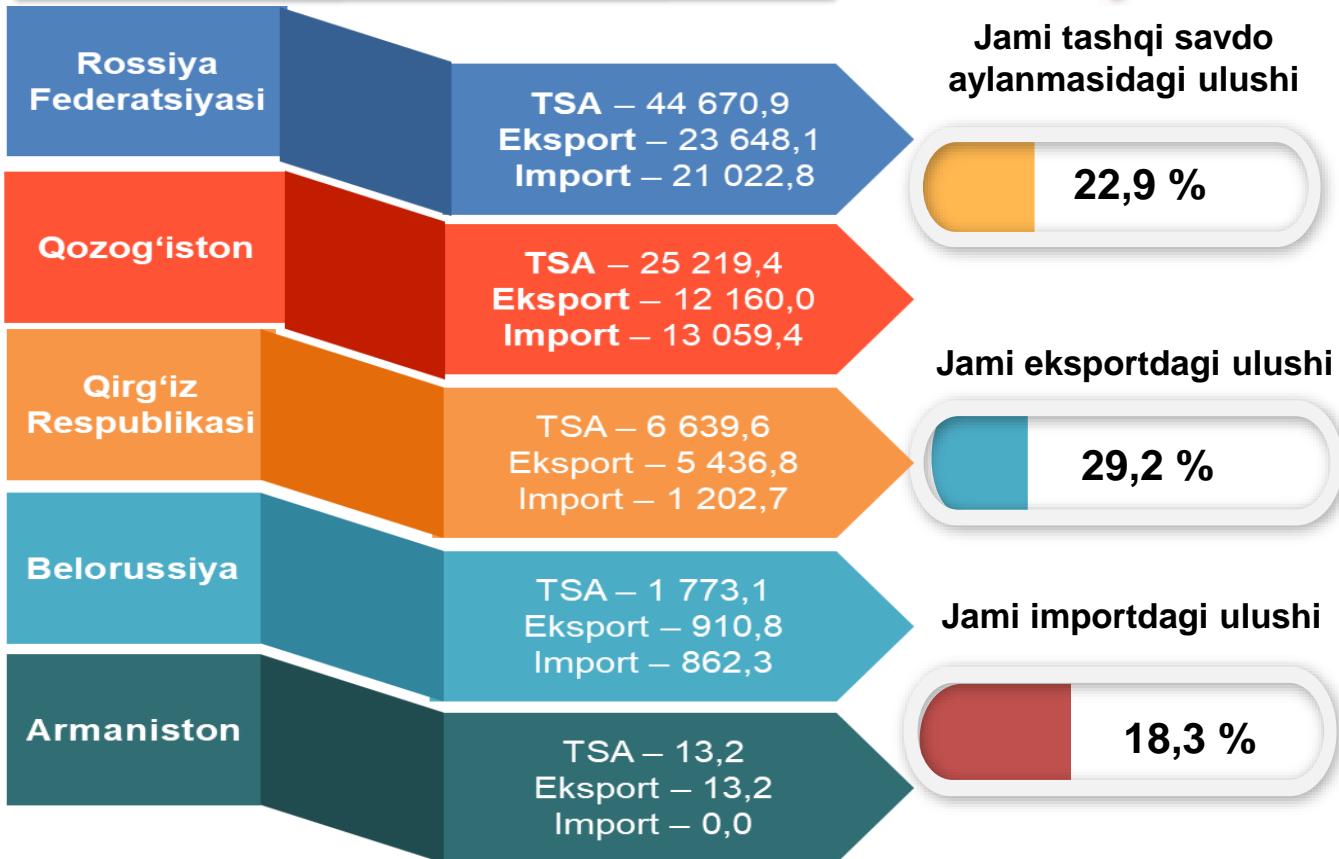
Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2021-yil yanvar-avgust holatiga **341 422,5** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport – **144 423,0** ming AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import – **196 999,5** ming AQSH dollari qiyomatida qayd etildi.

Qashqadaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**48,2** %), Qozog'iston (**27,2** %), Ukraina (**8,0** %), Qirg'iz Respublikasi (**7,2** %), Turkmaniston (**3,5** %) va Tojikiston (**2,4** %) davlatlari bilan qayd etildi.



QASHQADARYO VILOYATINING YEVROOSIYO IQTISODIY ITTIFOQIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-avgust, ming AQSH dollarari, ulushi, % da)



2020- yil 11- dekabrda O'zbekiston Respublikasi Yevroosiyoyi iqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini oldi.

YOII bilan Qashqadaryo viloyatiining tashqi savdo aylanmasi **78 316,2** ming AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **42 168,9** ming AQSH dollarari, import hajmi **36147,3** ming AQSH dollariga yetdi.

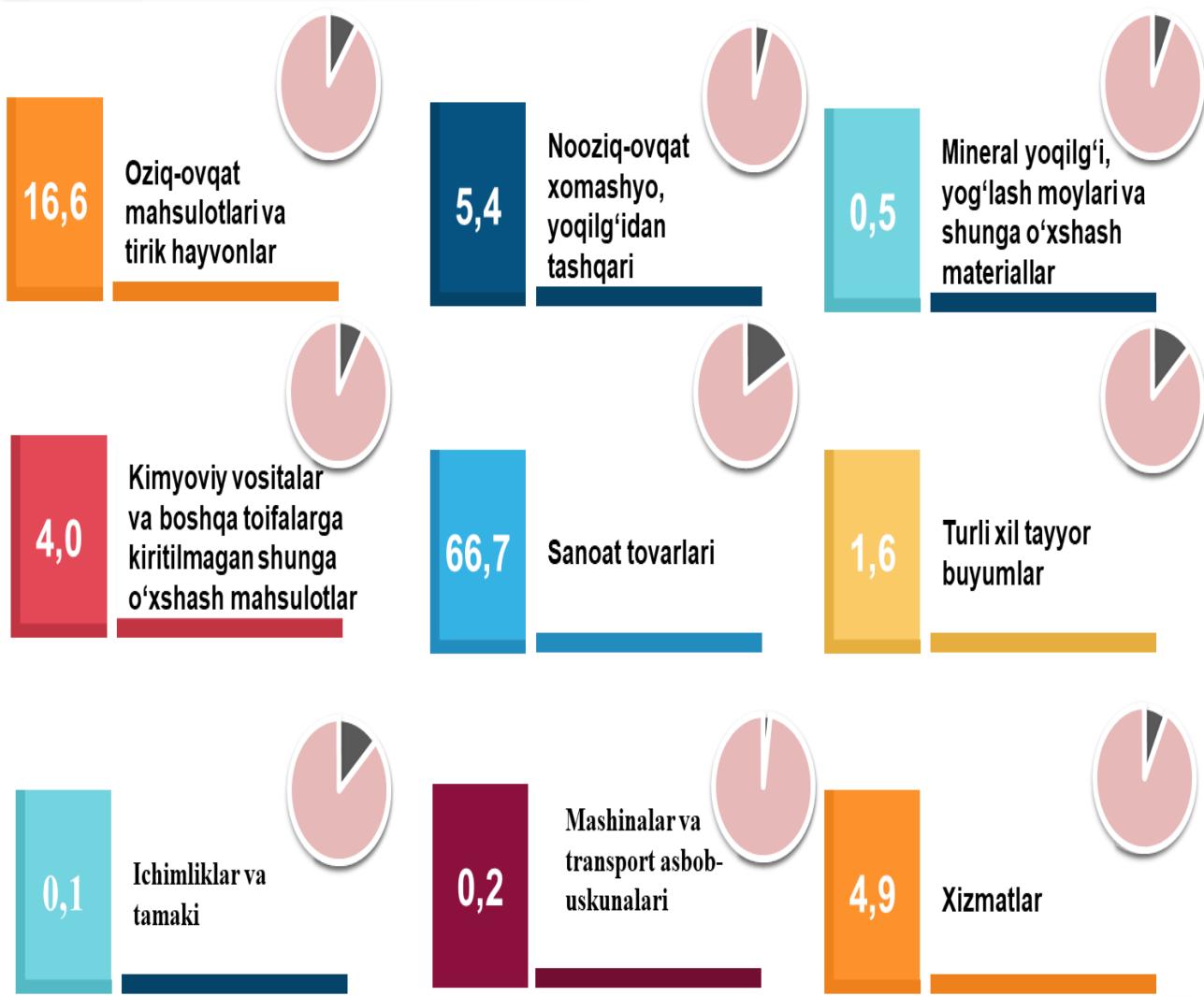


QASHQADARYO VILOYATI EKSPORTI (2021- yil yanvar-avgust)

EXPORT

2021- yilning yanvar-avgust oylarida viloyatning eksportyorlar soni **166** tani tashkil etib, ular tomonidan **144 423,0** ming AQSH dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **1,1 %** ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-avgust, ulushi, % da)



Eksport tarkibida tovarlar ulushi **95,1 %** ni tashkil etib, ular yuqori ulushga egalari sanoat tovarlari (**66,7 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**16,6 %**) va kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**4,0 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

QASHQADARYO VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (yanvar-avgust, yillar kesimida)



XSST tarkibi	Ming AQSH dollarari		O'sish sur'ati, % da		Umumiyligi hajmiga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	142 790,1	144 423,0	57,7	101,1	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat maxsulotlari va tirik xayvonlar	30 757,2	23 981,2	52,2	78,0	21,5	16,6
Ichimliklar va tamaki	242,7	92,9	47,4	38,3	0,2	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	35 871,8	7 838,9	65,0	21,9	25,1	5,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	838,0	781,5	3,2	93,3	0,6	0,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga uxshash maxsulotlar	23 932,9	5 741,4	57,4	24,0	16,8	4,0
Asosan material turiga qarab klassifikasiyalangan sanoat tovarlari	43 575,6	96 323,6	77,9	2,2 m.	30,5	66,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	43,4	329,3	3,9	7,6 m.	0,0	0,2
Turli xil tayyor buyumlar	3 009,4	2 364,9	4,3 m.	78,6	2,1	1,6
Xayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1 796,0	11,4	62,9	0,6	1,3	0,0
Xizmatlar	2 723,0	6 957,9	61,2	2,6 m.	1,9	4,9

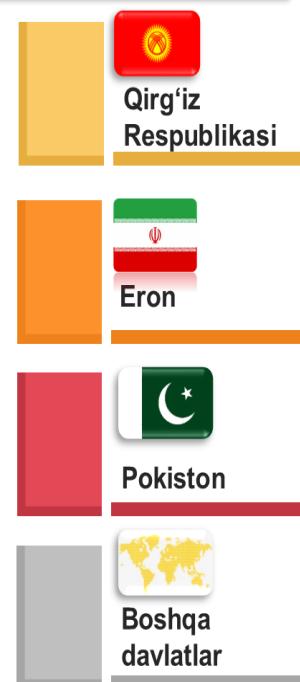
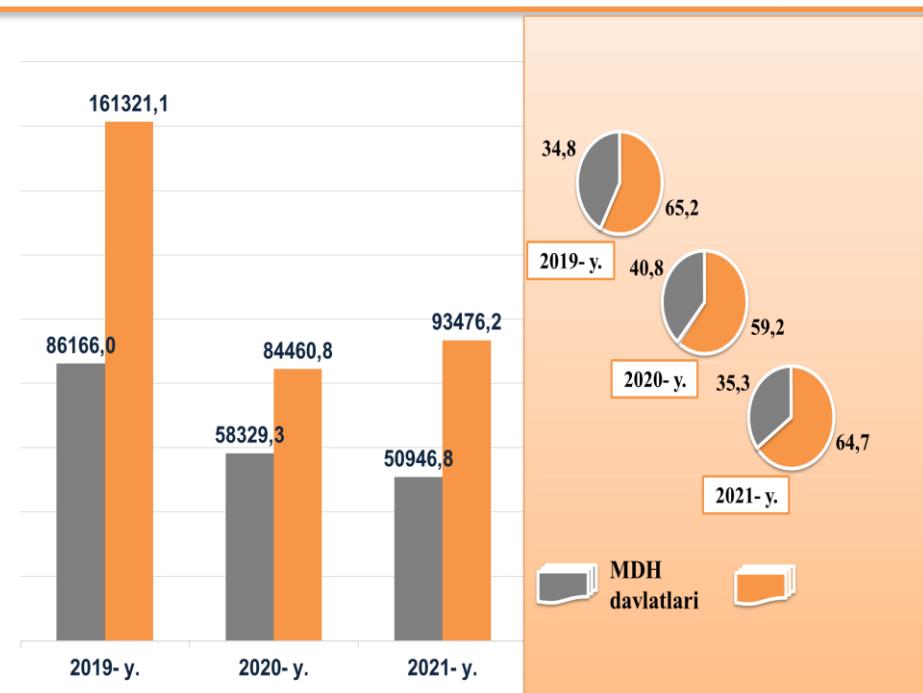


MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSH dollarri, ulushi, % da)



So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2020- yilning yanvar-avgustida **34,8** % dan 2021- yilning yanvar-avgustida **35,3** % ga ko'paydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi **64,7** % ni tashkil etdi.



VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2021- yil yanvar-avgust, % da)

2021- yilning yanvar-avgust oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Turkiya (**30,5** eksport umumiy hajmining % i), Rossiya Federatsiyasi (**16,4** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**15,0** %), Qozog'iston (**8,4** %), Pokiston (**6,4** %), Eron (**4,3** %) va Qirg'iz Respublikasi (**3,8** %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **84,8** foizni tashkil etmoqda.



QASHQADARYO VILOYATIINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-avgust, yillar kesimida)



Davlatlar	Ming AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Turkiya	18 259,6	44 044,7	43,0	2,4 m.	4	1
Rossiya Federatsiyasi	22 076,4	23 648,1	97,2	107,1	3	2
Xitoy Xalq Respublikasi	10 097,3	21 619,5	26,9	2,1 m.	5	3
Qozog'iston	24 466,6	12 160,0	74,0	49,7	2	4
Pokiston	4 647,5	9 284,3	156,6	199,8	8	5
Eron	33 925,9	6 202,0	77,2	18,3	1	6
Qirg'iz Respublikasi	6 323,8	5 436,8	63,8	86,0	7	7
Ukraina	1 768,9	4 588,2	53,1	2,6 m.	10	8
Polsha	409,6	3 630,8	53,6	8,9 m.	15	9
Afg'oniston	6 413,5	1 871,7	38,3	29,2	6	10
Tojikiston	2 511,1	1 828,4	16,1	72,8	9	11
Misr	226,8	1 475,2	-	6,5 m.	16	12
Moldova	858,5	1 434,8	128,1	167,1	12	13
Hindiston	430,1	1 414,8	4,1 m.	3,3 m.	14	14
Turkmaniston	119,7	1 289,6	23,4	10,8 m.	18	15
Chehiya	671,9	910,8	63,8	135,6	13	16
Singapur	1 125,1	772,0	2,1 m.	68,6	11	17
Belorussiya	204,4	547,9	59,7	2,7 m.	17	18
Buyuk Britaniya	-	503,9	-	-	20	19
Litva	96,6	185,2	24,8	191,7	19	20

	Ming AQSH dollarari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	144 423,0	101,1
Qarshi sh.	6 955,3	13,6
Shahrisabz sh.	1 055,1	92,6
<i>hududlar:</i>		
G'uzor	11 835,8	64,3
Dehqonobod	2 403,8	25,8
Qamashi	8 623,1	2,7 m.
Qarshi	39 859,0	186,5
Koson	21 113,1	2,4 m.
Kitob	5 078,0	4,9 m.
Mirishkor	2 026,5	116,4
Muborak	3 598,2	2,1 m.
Nishon	990,6	2,1 m.
Kasbi	18 807,0	4,9 m.
Chiroqchi	3 416,4	177,6
Shahrisabz	6 460,2	117,4
Yakkabog'	11 835,8	169,2
Boshqalar	585,2	168,5

**Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollarari**

Qarshi – 39 859,0

Koson – 21 113,1

Kasbi – 18 807,0

**Eng quyi hajm,
ming AQSH dollarari**

Nishon – 990,6

Shahrisabz sh. – 1 055,1

Dehqonobod – 2 403,8

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumanida **27,6 %** ulush bilan **39 859,0** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushlarni (Nishon tumanida – **0,7 yoki 990,6** ming AQSH dollarari va Shahrisabz shahrida – **0,7 % yoki 1 055,1** ming AQSH dollarari) tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI



Viloyatdagi meva-sabzavot sektori viloyat va hududlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoxda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **22 548,2** ming AQSH dollari qiymatli **53,5** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan **21,6 %** ga kamaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **13 425,7** ming AQSH dollariga teng **40,2** ming tonna sabzavot, shuningdek, **9 122,6** ming AQSH dollari qiymatidagi **13,3** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar- avgust)



Piyoz va chesnok
24,6 ming tonna
3 139,1 ming AQSH dollari



Dukkakli ekinlar
3,2 ming tonna
5 627,9 ming AQSH dollari



Karam
5,8 ming tonna
1 356,7 ming AQSH dollari



Uzum
2,1 ming tonna
1 747,4 ming AQSH dollari



Sabzi va sholg'om
3,2 ming tonna
826,5 ming AQSH dollari



Pomidor
1,9 ming tonna
1 580,9 ming AQSH dollari



Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Turkmaniston, Qirg'iz Respublikasi, Pokiston hamda Afg'oniston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **15,6 %** ni tashkil etdi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-avgust, ulushi, % da)



Transport xizmatlari 49,2 %

Qurilish xizmatlari 21,9 %

Boshqa biznes xizmatlari 14,7 %

Moliyaviy xizmatlar 7,8 %

Sayohat (turizm) 6,4 %



Xizmatlar eksporti hajmi **6 957,9** ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining **4,9** % ini tashkil etib, 2020- yilning yanvar-avgustiga nisbatan **160,0** % ga ko'payish kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport (**49,2** %), qurilish xizmatlari (**21,9** %), boshqa biznes xizmatlari (**14,7**%), moliyaviy xizmatlar (**7,8** %) va sayohat (**6,4** %) hissasiga to'g'ri kelgan.



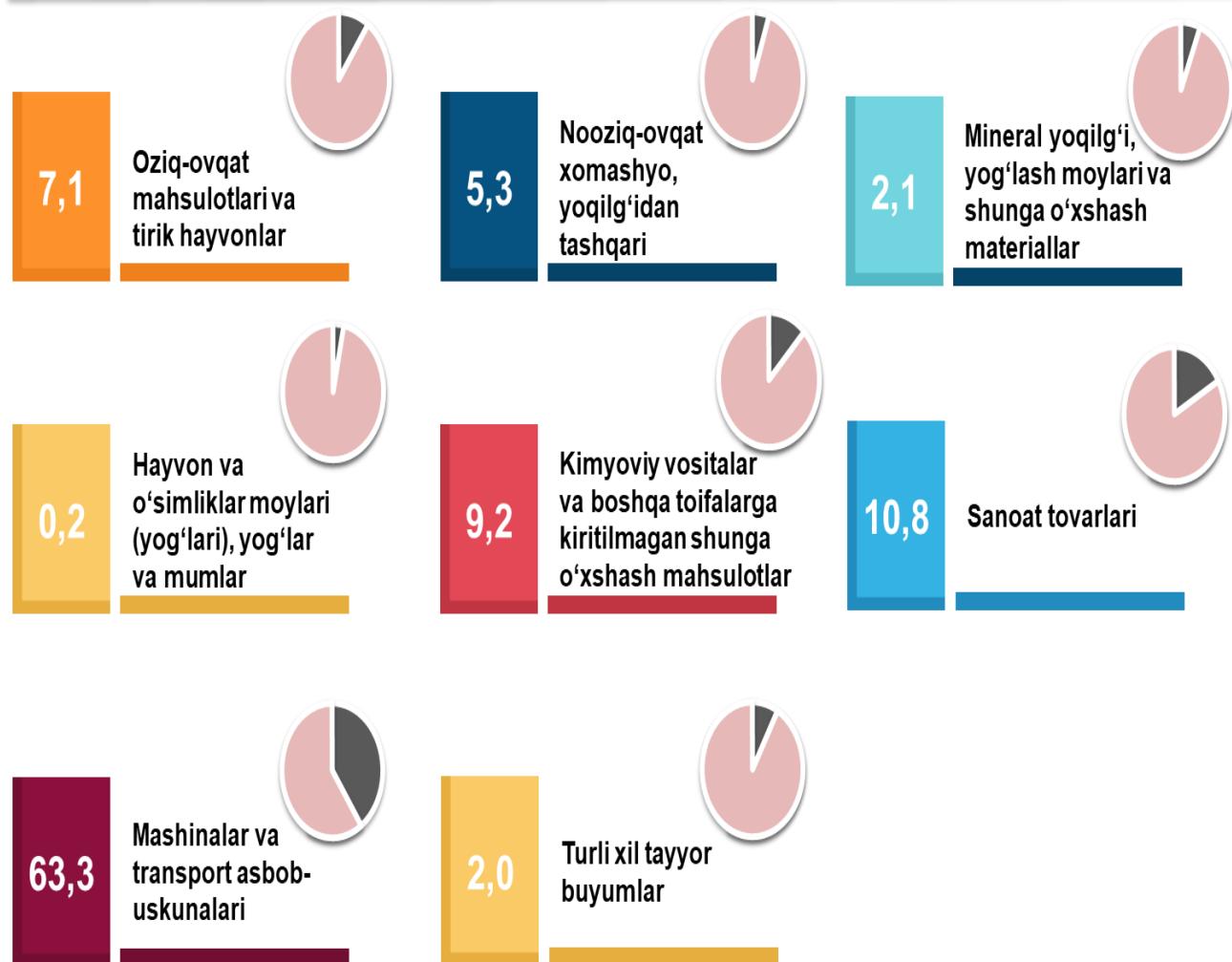
QASHQADARYO VILOYATNING IMPORTI (2021- yil yanvar-avgust)



2021- yilning yanvar-avgust oylarida import hajmi **196 999,5** ming AQSH dollarini va 2020- yilning yanvar-avgustiga nisbatan **6,5 %** ga o'sish kuzatildi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob- uskunalarini (**63,3 %**), sanoat tovarlari (**10,8 %**), Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (**9,2 %**) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-avgust, ulushi, % da)



Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar- avgustida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **11 992,7** ming AQSH dollariga kamaydi va **196 999,5** ming. AQSH dollarini tashkil etdi.



QASHQADARYO VILOYATI XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (yanvar-avgust, yillar kesimida)



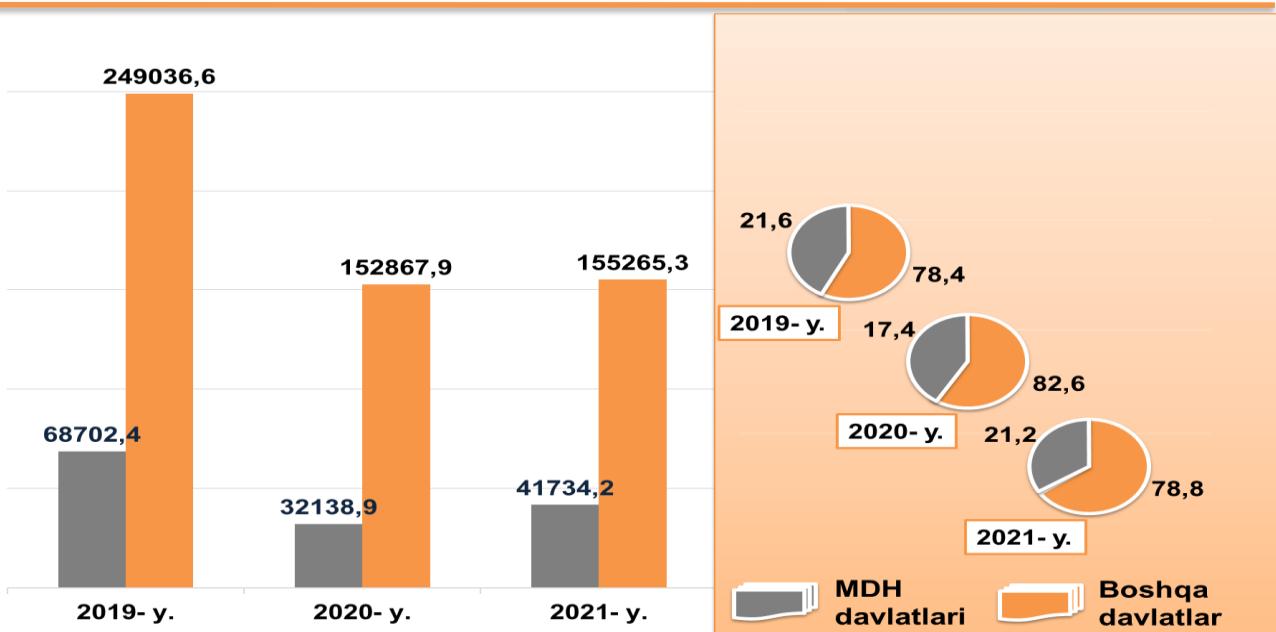
XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	185 006,8	196 999,5	58,2	106,5	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	6 851,1	14 072,5	38,9	2,1 m.	3,7	7,1
Ichimlik va tamaki	-	4,8	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8 354,7	10 442,9	74,0	125	4,5	5,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moyi va shunga o'xhash materiallar	4 287,2	4 067,0	78,2	94,9	2,3	2,1
Hayvon va o'simliklar moyi (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,4	360,5	1,1	97,2 m.	-	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar	21 101,8	18 099,8	58,4	85,8	11,4	9,2
Sanoat tovarlar	16 070,2	21 263,7	28,0	132,3	8,7	10,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	119 353,5	124 768,3	70,9	104,5	64,5	63,3
Turli xil tayyor buyumlar	8 011,8	3 920,1	37,5	48,9	4,3	2,0
Xizmatlar	976,1	-	4,6 m.	-	0,6	-



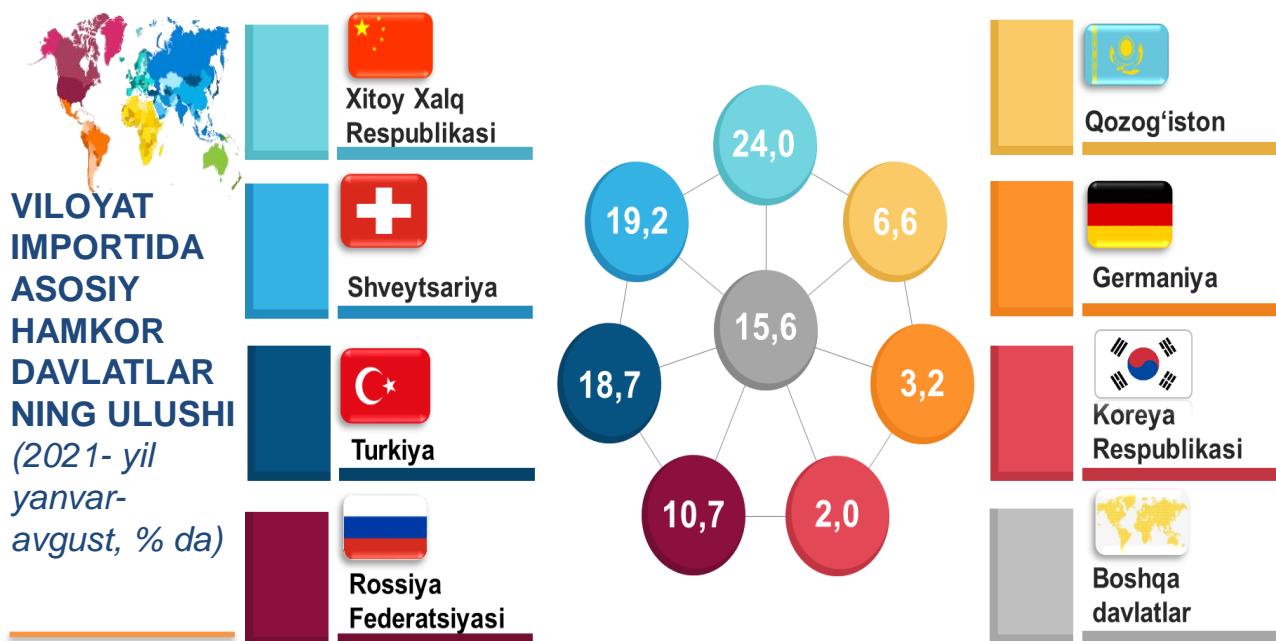
MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi **21,2:78,8** nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, ming AQSH dollarari, ulushi, % da)



2021- yilning yanvar-avgust oylari yakuni bo'yicha Qashqadaryo viloyati tomonidan **58** davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar Xitoy Xalq Respublikasi, Shveytsariya, Turkiya, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Germaniya va Koreya Respublikasi jami importning **84,4 %** ulushini tashkil qildi, bu **166 210,1** ming AQSH dollarini tashkil etdi.





Davlatlar	Ming AQSH dollarri		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	63 514,5	47 253,6	49,3	74,4	1	1
Shvesariya	1 642,9	37 822,6	37,7	23,0 m.	11	2
Turkiya	15 937,1	36 870,7	176	2,3 m.	3	3
Rossiya Federatsiyasi	14 956,4	21 022,8	61,3	140,6	4	4
Qozog'iston	6 660,4	13 059,4	27,3	196,1	6	5
Germaniya	21 217,9	6 217,1	3,0 m.	29,3	2	6
Koreya Respublikasi	2 757,8	3 963,9	13,0	143,7	9	7
Fransiya	3 866,8	3 121,4	87,6	80,7	8	8
Ukraina	914,0	2 800,1	10,2	3,1 m.	14	9
Eron	330,2	2 092,2	18,9	6,3 m.	16	10
Gollandiya	623,1	2 025,2	44,5	3,3 m.	15	11
Turkmaniston	2 291,2	1 999,7	34,0	87,3	10	12
Belarusiya	5 390,0	1 208,9	161,6	22,4	7	13
Qirg'iz Respublikasi	1 623,8	1 202,7	20,1 m.	74,1	12	14
Chexiya	106,4	862,3	28,7	8,1 m.	19	15
Hindiston	10 226,7	657,8	2,6 m.	6,4	5	16
Tojikiston	303,0	388,7	39,3	128,3	17	17
Polsha	1 400,3	370,0	2,3 m.	26,4	13	18
Pokiston	125,2	333,2	28,4	2,7 m.	18	19
Afg'oniston	65,6	11,2	2,8 m.	17,1	20	20

	Ming AQSH dollarari	O'sish sur'ati, % da
Qashqadaryo viloyati	196 999,5	106,5
Qarshi sh.	24 378,3	105,5
Shahrisabz sh.	3 629,9	171,4
hududlar:		
G'uzor	10 883,6	42,3
Dehqonobod	10 275,5	111,9
Qamashi	2 532,5	2,1 m.
Qarshi	38 674,9	196,3
Koson	3 710,6	132,8
Kitob	23 692,2	164,9
Mirishkor	35 000,9	48,9 m.
Muborak	2 775,1	2,1 m.
Nishon	7 133,9	104,1
Kasbi	20 524,6	45,8
Chiroqchi	4 353,7	94,1
Shahrisabz	3 052,1	55,4
Yakkabog'	5 599,9	196,0
Boshqalar	782,1	3,9

**Eng yuqori hajm,
ming AQSH dollarari**

Qarshi sh – 24 378,3

Mirishkor - 35 000,9

Qarshi – 38 674,9

**Eng quyi hajm,
ming AQSH dollarari**

Shahrisabz – 3 052,1

Muborak – 2 775,1

Qamashi – 2 532,5

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Qarshi tumani **19,6 %** ulush bilan **38 674,9** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat importi tarkibida eng quyi ulushni Qamashi tumani **1,3 %** ulush bilan **2 532,5** ming AQSH dollarini tashkil etdi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi bo'limi
Tel: (75) 221 44 28

